

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
berumentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyestartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

A ev. ref. theologia Akademia.

II.

Rendkívül mulatságos volna, ha elszomorító nem lenne, azt a vergődést szemlélni, melyet a „Kolozsvár“ s a „Székely Nemzet“ ezek a subventionált kormánylapok elkövetnek amiatt, hogy többen nyíltan visszautasították az „uj“ theologiai akademia létesítése végett adakozásra felhívó szöveget. Ez csak egy törvényes határozat végrehajtása, úgy mondják, s ha csak egy szó többséggel is ment volna keresztül e határozat, végre keil hajtani, dacára annak, hogy 75 — mond hetvenöt — erős és tekintélyes szavazat szölt ellene.

Hanem álljunk meg egy kissé. Lássuk csak: mindég oly erős munkásságot és oly példaszertü törvénytiszteletet tanusítottak-e főtiszt. Szász D. püspök ur és társai? Dehogy! Itt a példa. Az ev. ref. egyh. kerületi közgyűlés 1876-ban a következő határozatot hozta:

„Miatán egyh. kerületünk mult évi közgyűlése az áthelyezési indítvány egyhangu (! tehát nem egy hatalmas és tekintélyes rész által szavazással is ellenzett) elvetésével kimondotta, hogy a n.-enyedi Bethlen főtanodánkban fennálló theol. intézetet tovább is fenntartja, . . . közgyűlésünk: a a n.-enyedi theologiai intézetünket kívánja a fennebb megállapított elveknek megfelelőleg berendeztetni, annyival is inkább, mert nevezett intézet erre kellő számu tanerökkel rendelkezik. Amennyiben pedig az új berendezés a a most ráfordítottnál több költséget igényelne, ezen terhek hordozásához maga az egyházkerület n.-enyedi főtanodánkknak nyújtandó anyagi segéllyel járul.“

Ezt az egyhangulag hozott határozatot oly nagyon respektálták és teljesítették az egyház derék vezérei, hogy 1888-ban nagyt. Szász Gerő ur, ugy aratás idején, már érett gabonának tekintette és a „Protest. közlönyben“ hirdette is a Bethlen főiskolában lévő theol. akademia megszüntését, illetőleg Kolozsvárra való áthelyezését. A míg a Bethlen főiskola, az általuk feltölt gazdag gondnok szomorú emlékü gazdalkodása folytán óriási kárait helyreállítani igyekezett, 120,000 frt. diszes új tanépületet emelt, mialatt lelkes és nagy tudományu, az Alma-Materhez szívet-lelékkel ragaszkodó tanári karának legnevezetesebbjeit egymásután ragadta el a kérlelhetlen halál, kiket pótolni egyhamar nem is lehet, ugyan mit tettek a törvényerővel bírónak állított határozat végrehajtására esküjükkel leköött egyházi főpapok s főurak? Segítették, támogatták, segélyt szereztek-e? Dehogy! Azon alkalomból, hogy a főiskola előjárósága némi segélyt talált kérni, 1888. évi szept. 29-én tartott ev. ref. közgyűlés 36. j. k. sz. a. határozatával, egyenesen a főtiszt. püspök ur indítványára egy 21 tagu bizottságot küldött ki, hogy az anyagi forrásokat kikutatva javaslatot tegyen a végből, hogy az egyházkerület: „az 1875—76 évi határozatok értelmében theologiai tanitétét valóban „akademiai színvonalra“ emelhesse.“ Ebben a határozatban ugyan egyetlen szóval se volt az áthelyezés, vagy egy új theologiai akademiának Kolozsvárt való felállítása megemlítve, de hát, már említettük, nem is mindég és mindenben szokták az ig. tanács és vezetői, a nekik nem tetsző határozatokat egyszerű értelmük szerint magyarázni és teljesíteni. A 21-es bizottság többsége szépen elfogadta dr. Szász Béla ur javaslatát egy hallásra, ajánlván, hogy a kerületi közgyűlés mondja ki:

„hogy Kolozsvárt, a m. kir. Ferencz József tudomány egyetemmel és a mellette fennálló m. kir. tanárképezdével, valamint a kolozsvári kollegiummal, mint gyakorló gimnásiummal kapcsolatosan, az egyházkerületi theol. akademiát és az állami tanárképezde ref. növendékeinek felekezeti paedagogiumát, internatussal és konvikttussal kiegészítve, berendezi és a lehető rövid idő alatt felállítja.

A költségek is igen szépen fellettek sorolva s fedezetül az enyedi kollegiumnak is 8500 frttal kellett volna járulnia. Ez a propositio, a mint kitetszik, egyenes ellentéte volt az 1876. évbéli határozatnak, fényesen illusztrálva a kötelesség teljesítés nemes érzetét és például szolgálva arra, hogy miként kell a törvényes határozatot kijátszani. Igaz, a közgyűlés nem fogadta el ezt a híres indítványt, de elfogadta a többség, nem csekély meglepetésünkre, éppen gf. Bethlen Gézának, az enyedi Bethlen főiskola előjárósága érzelmével ellentétben álló főgondnokának (!), Zeyk József, a másik főgondnok által beadott indítvánnyal szemben álló, némi közvetítést jelző indítványát, melyhez már hozzászólni nem is engedtetett, melynek érvényre emelését a leghatározottabban meg kell gátolni. Ez indítvány nem fogadtatott el „egyhangulag“; a határozat teljes ellentéte az 1876. évi határozatnak s keresztül vitele csak oly erőszakoskodások árán volna lehetséges, mely arra bírhatja, változott körülmények között az egyházkerületet, hogy ismét vissza állítsa az egyházkerület egyetlen theologiai akademiáját oda, a hova századok előtt törvényesen rendelve volt, mert az erdélyi részekben két theologiai akademiára semmi szükség sincs. Ennélfogva helyesen

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. január 8.)

Szilágyi Farkastól.

A residentiában 3—4 száz ember volt együtt, nők, férfiak, öregek, ifjak gyermekek; intelligens és nem intelligens osztályhoz tartozók vegyesen. — Ide vonták meg magukat, mint végső menedék helyre — kevés kivétellel a környékről Enyedre menekült magyar nemes birtokos családok. Itt volt például a Lukács Ferencz családja Diódról, Török Ferencz ref. pap családja Felenydről, Kovács Sándor szolgabíró családja Paczalkáról, Bedő József családja Ó Lapádról, a Sárdon legyilkolt Szöllősi Elek családja Sárdról, Vass Miklós családja Diódról, a Gazda család Szentimrérről, a Török Emmánuel családja Megykerékről, Szegedi Ferencz családja Ó Lapádról, a László József ref. pap családja M. Lapádról, a Bányai László ref. pap családja Miriszlórról. sat. sat.

Itt voltak az enyedi kereskedők csaknem kivétel nélkül mind, hozzájuk tartozóikkal, a honn rekedt enyedi tekintélyesebb birtokosok hozzájuk tartozóikkal, a piac környékén lakó iparos polgárok családjai, a szegényebb sorsu kath. valláson lévő családok, a város minden részéből; zenész és kovács cigányok a cigány sorból nagy számmal sat.

A telekre vezető kapu és ajtó, valamint a templom ajtaja gondosan bevontak zárva egész éjen. Az erősebb idegzetűek az utcára nyíló ablakokból nézték a katasztrófát, figyelték annak részleteit, a gyengébb idegzetűek pedig jajvászékelték, imádkoztak.

A telekre a malom árka felől és a szomszédos telkek kertjeiből újabb meg újabb menekülők jöttek s hoz-

ták rémesnél rémesebb esetek híreit, melyek a pusztuló város különböző pontjain történt dolgokról adtak értesítést.

Az újabb menekülők hozták hírül pl. azt is, hogy éjjél után 3. óra körül a Prodán sereg is bevonult Felenydről s munkához kezdett.

Sajátságos képet mutattak ezen újabb menekülők, kik többnyire férfiak valának. Egyik női ruhában öltözködött, azon reményben, hogy nőnek öltözködve könnyebben menekülhet, de bajszáról szakáláról megfélekedezett.

Mások czondrát, fehér harisnyát öltöttek magukra, báránnyal kuesmát illesztettek fejükre, de nem gondolták meg, hogy hajuk nyírott, az oláhok pedig hosszú hajat viselnek. A nőknél az állöltözködés valamivel jobban sikerült ugyan, de többnyire ezek is felismerhetők voltak.

A nagy dráma borját pillanatokra nem egyszer dörített itt és ott egy-egy jelenet, midőn egymást jól ösmert intelligens férfiak, nők, rongyolt oláh néprislethe öltözködőit találkoztak s társalgásba boesátkoztak.

Az oláh néprislethe öltözködés egyébaránt jan. 9-re viradólag mondhatni általánossá vált az egész városban nőknél ugy mint férfiaknál.

Akadnak olyan férfiak is, kik tribunonak öltözködtek s mert az oláh nyelvet teljesen bírták, a rabló esőeseléknél rendelkeztek. Akadnak nők, kik szintén oláh néprisletheben a rablók között forogtak s halálra szorongatott ösmerőseik közül kit lehetett megmentettek.

Innen indult később némely enyedi becsületes, nemes lelkű egyénről a bűnös suttogás, mely magát egyideig tartotta, hogy t. i. az oláhokkal együtt rabolt. Olyan meggondolatlan beszéd, mely erkölcsileg lehetetlen állít valónak. Ugyan miért rabolt volna valamit enyedi magyar ember az ő szomszédjától a nyomorúságban sorsosától, mikor neki elege volt, s magát sem tudta megmenteni.

Némelyeknek oláh néprislethe való öltözködése később az Enyeden megjelent magyar mentő csapatoknak, — mint látni fogjuk, — félreértésekre szolgáltatott okot

s nem kevés kellemetlenséget okozott.

De térjünk vissza a residentiába s lássuk, mik történtek ott.

Itt sok minden történt.

A katasztrófa legmegrőbb részletei alighanem itt fordultak elő.

A residentiába csak 9-én reggel 8—9 óra között törtek be és pedig nem a piac, hanem a telek végén elvonuló malomárok felől.

Mándik Mátyás, ki akkor, mint segédlelkész és a II. ik osztály tanítója szolgált eme zárdában, ide vonatkozólag írja:

„Január 9-én reggel is még békében voltunk s az udvaron járkáltunk.“

Azért nem törtek pedig be ide már a támadás első éjjelén, mert ellentállástól tartottak és féltek. Ezt az Axenti táborában szolgált enyedi oláhok beszélték az 50-es években.“

Repedje Nikulaj felgyógyi gör. keleti lelkész vezetése alatt vonultak be csatasorokban. Elöl löfegyveresek jöttek sűrű lövöldözések között, utánuk lánásások.

A menekülők az emeleten lévő szobákba, a tempomba a templom hiupadlózatára és az ebédlő terembe vonultak és vonták meg magukat előlük.

Az ebédlőteremben (refectorium) voltak legtöbben, mert itt feküdt a megelőző este halálra vert Viskolczy házlónök, kinek személyéhez a szerencsétlenek még mindig azon hitet fűzték, hogy a hol ő van, oda az oláhok nem közelednek,

Dehogy nem közeledtek.

1) Mándik M. jegyzetei.

2) Egy Indrej nevű enyedi oláh F. Sándor János szellére, ki ezen időben az Axenti táborában jelentékeny szerepet vitt monda ezt gazdájának több alkalommal.

Ugyanezt más enyedi oláhok is beszélték.

u kö-
somat
ázaba
döket
fogak
edig :
tá n
reggel
d,
szilágyi Farkas,
László Zsigmond,
Jekelfalussy Lajos,
Graf Batthyány Géza,

és célszerűen tesznek mindazok, a kik pénzüket megfelelőbb egyházi s különösen közművelődési célra adják s másokat is hasonló eljárásra figyelmeztetnek felszólalásaikkal.

És különösen kötelessége volt felszólalni Nagyenyed város polgármesterének, Kovács Gyulának, ki méltán hivatkozhatott a városi képviselő testület azon áldozatkészségére, melylyel a Bethlen főiskolában egy theologiai tanár fizetését saját pénztárából felajánlotta.

Teljes a meggyőződésünk, hogy a kolozsvári theol. akadémia forceirozott felállításával, — melynek jelenlegi indokait inkább az egyéni ambíció minden áron való kielégítési vágyában, mint az erdélyi ev. ref. egyházkerület jól felfogott érdekeinek tudatában kell keresni és lehet megtalálni, veszteni fog az enyedi Bethlen-főiskola, a nemzetiség és vallás e sokat ostromolt, sokat vesztett, de erősen álló bástyája, s vele együtt az erdélyi vármegyék nevezetes része. Épen ezért, ha további mozgalmat észlelünk e téren, eljön az idő, amidőn aktíviába fog lépni Alsófehérvármegyének az a bizottsága, melyet a múlt évi október havában tartott közgyűlés e kérdés alkalmából Csató János alispán elnöklelte alatt kiküldött s mely nem hunyhat szemet az oly eljárás felett, aminőnek jeleit észlelni kezdtük, mert e kérdés többé már nem felekezeti, hanem egyéb kérdésekkel is összefügg.

A védhímlőoltásügy haladásai.

Korunkban a miveltég széles alapokra fektetése következtében, minden téren azelőtt nem sejtett haladást látunk.

Az általános haladás köréből a védhímlőoltásügy sem vonhatta ki magát.

Ellenkezőleg oly radikális átalakuláson ment keresztül, hogy nem tartózkodhat magam attól, hogy sietve közöljem az örömhírt, mely a csecsemők sanyargatásának és az anyák büntetéssel való íjlesztésének véget vet, örök időkre.

A kérdés rövid történeti fejlődése ez:

1796-ban az angol Jenner egy vidéki orvos, felfedezte, hogy a majorokban azon cselédek, kik a tehének hímilőjét elkapják, a hólyagos hímilő iránti fogékonyságukat elvesztik.

Mint hogy a tehén hímilő csak rövid ideig tartó és a véletlen vagy szándékos beoltás helyére szorítókozó enyhe betegség okoz, azt ajánlotta, hogy a védoltások által előztesse meg, a hímilőzés életet fenyegető veszélye.

Már 1800-ban a mivelt világ tudós orvosai általános meggyőződtek a felfedezés rendkívüli becséről és lelkesedéssel alkalmazták főképp a mivelt osztályoknál, kik szintén osztoztak a felfedezés iránti lelkesedésben.

Az itt levőket rohanják meg először. Betörték ezen terem ajtaját, ablakait. Ezután az összezsúfolt tömegre az ablakon keresztül néhány lövést intéztek, mely számos egyént megsebesített. Barta Ferencz mérszárost kérték ki igérvén, hogy azon esetben, ha ezen egyént kiadják az ott lévőeknek megkegyelmezzék. Barta nem volt itt. Őt mint később látni fogjuk, ép ezen reggel ölték meg a fügedi oláh táborban.

Azon ürügy alatt, hogy Bartát nem akarják kiadni benyomultak az ebédőterembe s ezzel a rablás és gyilkolás kezdetét vette itt is.

Megnyitották a kaput s a templom mellett lévő bejáró ajtaját. Betörték az udvar felől a Zakariás és Medgyesi féle kereskedésekbe, ezeknek piacszorra nyíló ajtait kifeszítették. Felrohantak az emeleti szobákba, melyek szintén gyurva voltak menekülőkkel. Ezek egyikéből Sente Pál szabót kihurezolják az udvarra s ott nyakát a favágóra illesztvén fejszével kettévágják, mint a hogy a pujka nyakát szokás a törzstől elválasztani. Mások Török Ferencz feleynedi ref. papot hurezolják. Meglövik, de nem találják úgy, hogy azonnal meghaljon. Egész nap ajult állapotban az udvaron fekszik a halottak között. Éjjel magához tért s a kerteken keresztül elvánszorog sógora F. Sándor János telkére, innen be a házba s itt hall meg.

Zakariás Imre kereskedő után bemennek a templomba s az ujján lévő pecsétygyűrűjét kéri. A szerencsétlen ember ijedtében nem tudja azt hirtelen lehozni. Segítették a dolgon úgy, hogy levágják ujjait, aztán a gyűrűt lehúzták, őt meg ott helyt agyonlőtték.

Lengyel Albert, Lengyel György ügyvéd és birtoikos szép reményű, még nem egészen 19. éves fia, üldözői elől a konyhából, azon nyílson melyen az ételeket szókták beadni, az ebédli terembe menekül s nehogy a gyűrűért az ő ujját is levágják, mint a Zakariáséval tették, mátká gyűrűjét hirtelen lehúzza s mátkájának Sándor Birinek adja át. Üldözői nyomon követik, az étteremből

Jenner és követői azon véleményben voltak, hogy a tehén hímilő egyszeri beoltása által a hólyagos hímilő iránti fogékonyság az egész életre megszűnik.

1820-ban azonban annyi tapasztalat gyűlt össze, azt bizonyító, hogy a védoltás az évek bizonyos száma után ismétlődő, mert hatása elenyészett, hogy tudományosan bebizonyított tételnek volt tekinthető.

1830-ban ennek következtében el is rendelte több állam a katona újonczok kötelező újraoltását.

1867—1887 között azután, a mivelt államok kormányainak nagyobb része behozta a csecsemők kötelező beoltását és a 12 éves tanköteles gyermekek újraoltását, valamint a hadserégek újraoltását.

Az oltó anyag, az ugynevezett védhímilő nyirk kezdetben a hímilős tehének hímilőjéből vétették (tehén hímilő) mint hogy azonban ennek beszerzése nehéz, eltarthatósága bizonytalan, fogamzása sokszor ezek miatt sikertelen, sokszor a kívánatosnál nagyobb helyi lobot okozó volt és minthogy azt tapasztalták, hogy a beoltott csecsemők védhímilőjéből (Jenner-féle hólyag) vett védhímilő nyirk (humánisált vagy emberi védhímilő nyirk) sokkal könnyebben hozzá férhető, enyhébb lefolyású lobot okoz és ép oly biztos hatása a hólyagos hímilő ellen, mint az eredeti tehénhímilőnyirk: általános ennek használata jött divatba, dacára annak, hogy a szülők legnagyobb része gyermekének törzsoltonczul átengedésétől iszonyodott.

Rabészülés, kérés, jutalom, hatósági íjlesztés, erőszak büntetése a rendeletek és törvények szigora, utóvégre is rákényszerítették a szegény népet, hogy gyermekeit törzsoltonczul használtatni engedje.

Nem ártalmas a védhímilőnyirk szedése a törzsoltonczul egészségére nézve, de erről meggyőzni a szülők 9/10 részét lehetetlen.

Az orvosok tudják legjobban, hogy a nők mindenemű műtétől félnek és sokan semminemű műtétet sem kiállani, sem nézni nem képesek.

A természetből beoltott iszony tartja őket vissza attól, és inkább a bizonyos halált szenvedik el, mint egy kis műtétet.

A védhímilő oltástól félelem, az utóbbi évtizedekben az által is növekedett, hogy azon hiedelem kapott lábra, mintha a törzsoltonczulból másnemű betegségek is volnának átolthatók, különösen a bujkor, gümő, és görvély.

Ez aggodalmak alaposágát vagy alaptalanságát tárgyalni nem feladatunk.

Tény az, miszerint az aggodalom létezik és elosztására szó nem elég és hogy sokan a szülők közül miatta a védoltási kötelezettségtől is szabadulni igyekeznek.

Humanus orvosok évtizedek óta törekcsenek azon, hogy a védhímilő oltással járó kellemetlenségeknek nagyobb részét mellőzzék.

Ugy látszott, hogy ez a tehénhímilőnyirk alkalmazása által lehetséges lesz.

Állították is fel a legtöbb mivelt államban egy-egy államilag segélyezett ily intézetet, de azok védhímilő termelése, mint a budapesti is csupán arra szorítókozó hogy minden megye részére évenként egy egy törzsoltonczulra való hímilőanyagot állítson elő.

kihurezolják s ennek ajtaja előtt leagyalják. Mátkája ráveti magát, hogy az ifjút tulajdon testével fedezze. A leánynak fejére vas doronggal olyan ütést mérnek, hogy a koponyacsont megreped s ájultságba esik.

Az ájult leány testét az ifjúról elvoncsolják s L. Albertet tovább ütlegelik, míg meghalt.

Vajna László lörcinczrévei birtokost az emeleten lévő szobák egyikéből szintén kihurezolják s előbb láncákkal össze-visza szurkálták, aztán vas dorongokkal agyonverték.

Hasonló módon bántak el az öreg Borberek Sándor birtokossal is stb. stb.

A halottak kevés idő multával megszapordtak az udvaron. F. Sándor Jánosné eme halottak közé fekszik, — gondolván, — hogy ez uton talán életben maradhat. Az oláhok észreveszik s úgy találják, hogy valami kevés élet még van benne. Segitettek ezen is. Fejére ugyancsak vas doronggal olyat ütnek, hogy az ő koponyacsontja is megreped, aztán röhögve tovább mennek, megjegyzevén, hogy ennek sem kell több. Csalódtak, mert S. Jánosné magához tért s néhány hónapig még életben maradt.

Kovács István megyei tisztviselő kikapott rajtok.

Ezt a hatalmas testalkatú embert is hurezolják, hogy tulajdonak rajta is. Kovács a maga részére — mint halálra ítélt részére — csupán annyi kegyelmet kér, hogy engedjék meg miszerint egy perczre hátra mehessen. Kedélyes hangulatukban lévén Kovács kérésébe beleegyeznek.

Óvatosságból azonban maguk közül egyet kísérelni rendelnék melléje. Kovács az épület háta megé megy, kísérelve nyomon követi. Itt a halálra ítélt gyorsan kezibe ragad egy dorongot és azzal olyan ütést mér kísérelőjének fejére, hogy az egy hang nélkül lerogyik s ártalmatlan lesz, aztán szaladott is a malomárka felé a hogy csak tudott. Nagy nehezen sikerült menekülnie és Tordára

Az összes beoltásokra alkalmazás költségesnek látszott és az is volt, az anyag eltarthatósága és fogamzási képessége is sok kívánni valót hagyott még fenn.

1885-ben az anyag teljes megbízhatóságának és eltarthatóságának módszere felfedeztetvén, évről évre terjedt a tehénhímilőnyirk alkalmazása és nagy tömegben termelése következtében 1890-ben a védhímilőnyirk ára annyira leszállott 5 magyar magánintézet versenyé következtében, hogy immár általános használatba vétele csak a legrövidebb idő kérdése.

Nagyenyeden a kérdés meg van oldva.

A tehén hímilő anyag beszerzését és általános alkalmazását a nyilvános oltásokon humánus polgármesterünk előterjesztésére készséggel elrendelte.

Száz egyén beoltására szükséges oltóanyag, csak 6 forintba, tehát egy egyén beoltására való csak 6 korbákerül.

A Bethlen főiskola ifjusága már a mult év őszén is kizárólag tehénhímilőnyirkkal oltatott, be jó sikerrel.

Többé tehát nincs okuk a szülőknek attól tartaniok, hogy akár gyermekük törzsoltonczul használtassék, akár hogy valamely ragályos emberi betegség gyermekökbe beoltassék.

Állati betegség beoltásától szintén nincs mit tartaniok, mert a borjuhímilőnyirk termelő intézetekben, minden borju megöletik, mielőtt a belőle származó védhímilőnyirk szétküldetnék és csak ha a bonczolat teljesen egészségesnek mutatta az állatot, azor esetben lesz a tőle szedett védhímilőnyirk oltásra alkalmazva.

Dr. W. A.

VEGYES HIREK.

— **Kinevezés.** Rapacs Romeo és Schopf Alajos pénzügyi titkárokká nevezettek ki. A mily szivesen gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez, épp annyira sajnáljuk, hogy Schopf A, ki társadalmi köreinkben közkedveltségben részesült s mint a fillér egyeslet s a r. kath. egyházköztség jegyzője derekasan közreműködött városunk mozgalmában, — Békés Gyulára helyeztetett át.

— **Bűjthe Kálmán** jogászt főispán ő miga. napidíjjassá nevezte ki.

— **A m.-igeni járás orvosi állomás,** mely egyike a legjobbaknak kellő pályázók hiányában még nincs betöltve. A közönség egészségügye igen kívánatosá teszi, hogy oda egy derék, szakképzet, művelt orvostudor telepedjék, mire az érdeklődőket ez uton is figyelmeztetjük.

— **A Bethlen főiskola** vonós zenekarának koncertjéről még ez alkalommal csak a teljes sikerrel szolhatunk, melz a rendezőség buzgalmát tegnapi este koronázta; de mivel a mulatság a reggeli órákig nvelt, így az egész lefolyásáról csak a jövő számban emlékezünk meg.

— **Orgyilkosság.** O. Bogat közönségben f. hó 15-én este 8—9 óra között Sajta Vaszília és Juon oda való Danku Metya Petrut orozva hátulról késsel leszúrták, úgy hogy a szerencsétlen szörnyet halt. Ezen tett elkövetése után Sajta Vaszília megszökött, Sajta Juont pedig a közönség előjárója letartóztatta. A csendőrség bizonyára hamar kézre fogja keríteni a megszökött gyilkost.

eljutnia. Később mint derék honvédhadnagy szolgálta végig a szabadság harc ügyét.)

A templomban levők egyideig az egy Z. Imrét kivéve, — kinek sorsáról már szóllottam, — némi kiméletben részesültek. Kirabolták, ruházatuktól megfosztották ezeket is, de közöttük nem gyilkoltak. Jan. 9-én délkörül azonban Nemes Juon, a háportoni g. kath. pap fia, a templom nagy ajtaja elibe lovolag, embereinek meghagyja, hogy a templom ajtóit nyissák ki. Ez megtörténvén, a vitéz tribun belovagol a templomba s a magokat itt megvont szerencsétleneknek parancsolja, hogy azonnal távozzanak onnan ki az utcára. Kik ezt tenni vonakodtak, azokat Nemes emberei láncákkal üzik. A menekülő tömegesen tódulnak is kifelé, de a piacon, a templom ajtaja közelében fegyveres oláhok vártak rájuk s a kijövőket a legembertelenebb módon lepuskálták leszurkálták, vagy dorongokkal agyon verték. A templom előtti tért néhány percz alatt halottak és haldoklók borították.)

A szobákban s az étteremben lévőeknek is felette szomorú sorsuk aolt. Itt egy időtől töbnyire csak nők és gyermekek valának, mert a férfiak részint levoltak gyilkolva, részint a templom hiu padlózatára, vagy a malomárka felől szertesztét menekültek.

Élszomorul az ember szive, ha arra az iszonyu raziára gondol, mit a támadók a nőkkel és gyermekekkel it véghez vittek. Magasra emelt dorongokkal, melyekről a kiontott vér felszáradva volt nyomultak be hol egyik, — hol másik szobába — s a halálra rémültektől pénzt követeltek, emez iszonyu gyilkoló eszközt vadul forgatva fejük fölött.

*) Lukácsfi Viktor járási orvos szives közlése alapján.

*) Viskózi Henrich jegyzetei.

(Folytatása következik.)

albizottság
folyt le
hozzászám
összesen
lek nem
kiváltság
felüli össz
ság Tovis
mely 175.
tekinve
457,600 f
ellen a ki
szinüleg u
—
történt m
eredmény
ebédet ad
gyei tiszt
vatsalok
—
gezven a
utazott. S
szorgalmá
felvilágosi
mélán ki
—
ség főpar
vizsgálta
—
utazási éva
czéljából B
s előre szá
alkalomból
sóinknak n
meréssel bi
Bud
kell gondol
nagy száll
gyelete ala
olesó árai
kényelmű
lyaiba szer
udvarkertjé
tisztá ital
jászik; sz
vannak be
egy hogy a
mint terül
az utazó k
—
A f
Császárfü
a törökök
legkötönyö
fürdőintéze
uszdóai is
melyek hó
artzi kútv
(370 ezer
fürdőei egy
óta világi
többi világ
három-négy
kipróbált g
vényes, id
női betegs
iszap-, kö
nagyzeru
mas fürdő
kiállják a
kényelme
részével z
a téli kúr
érdeml az
alaptvány
miniszteri
nes ápolás
Gel
mely 25 é
idő szerint
és gazdász
és iparos
gépeket és
van itt az
borgazdas
berendezés
és tüzo ló
feeskendők
hetnek be
kintutve,
gazdag vá
knyhaszer
ezen nagy
A
Henrik
fenyalmaz
öt percz
szinárnya
sen büzte
és legárt
és egy sz
redőnyök
befestése
folyton n
van egy
1—2 frto
naftalin é
utánvétell

Az italmérési regale kártalanítása ügyében az albizottság egyelőre bevégelte munkáját. Szombaton folyt le N.-Enyed város nevezetes ügye is, melyért — hozzászámítva a Bethlen főiskola s a polgárság jogait, összesen 242000 frt. kárpótlást ajánlott a kincstár. A felek nem fogadták el az ajánlatot, hivatkozva arra, hogy kiváltságos jogon gyakorolt bormérés után 100.000 frton felüli összeg igényelhető méltányos váltságul. Az albizottság Tóvis község kártalanítását vette összehasonlításul mely 175.000 frton lett a kincstár által megállapítva s tekintve Nagy-Enyed lakosságának számát, viszonyait 457.600 frt. összeget állapított meg határozatában, mi ellen a kincstár képviselője fellebbezést jelentett be. Valószínűleg új tárgyalást fog rendelni a pénzügyminiszter.

A sorozás Nagyenyed városban folyó hó 16-án történt meg, — mint általában mindenütt, itt is rossz eredménnyel. Dálben Kovács Gyula polgármester fényes ebédet adott a sorozó bizottság tisztjeire, melyre a megyei tisztikarból többen és Zeitner K. pü. titkár is hivatalosak voltak.

Zeitner Károly pénzügyminiszteri titkár bevégzén a regale kártalanítási tárgyalásokat, Budapestre utazott. Szakértelmével, előzékeny modorával s kitartó szorgalmával s türelmével, mely a számos érdekelt fél felvilágosítása közben ki nem fogyott, a közelismerést méltán kiérdemelte.

Török Ferencz tábornok, a m. kir. csendőrség főparancsnoka, f. hó 16-án a helybeli csendőrséget vizsgálta meg.

Budapesti tájékoztatás. A májusi szép idővel bekövetkezik az utazási évad s a vidéki közönség különféle szükségletei beszerzése céljából Budapestre, vagy egészsége helyreállítására fürdőre készül, s előre számításba veszi, mit hol vásárol és mit hogyan fog tenni. Ez alkalomból tájékoztatásul szíves figyelmébe ajánlunk tisztelt olvasóinknak néhány jó hírnevű fővárosi bevásárlási céget és közelimerészel bíró intézményt.

Budapestre megérkezve az utazók nagyobb részének szállodára kell gondolni; e tekintetben legjobban ajánlhatjuk a „Hungaria” nagy szállodát, mely Illits József igazgató személyes felügyelete alatt legszigorabb tisztaságával, figyelmes kiszolgálásával és olcsó áraival a legmesszebb terjedő igényeket is kielégíti. A vendégek kényelméről minden tekintetben gondoskodva van; emeleti lakosztályai személy-felhúzóval (Lift) juthatni; az ebédlő-teremben s fedett udvarkertjében a legkellemesebben időzhetni, izléses jó ételek és tiszta italok szolgáltatnak ki s naponta egy kedvelt nemzeti zenekar játszik; szórakoztatásra nagy olvasó-terem, fekvő- és játszóhelyiségek vannak berendezve, valamint fürdőszobák is állanak rendelkezésre, úgy hogy a „Hungaria” szálloda úgy építési és modern berendezésénél, mint területi előnyeinél fogva is páratlanul áll Budapesten s méltó az utazó közönség bizalmára.

A főváros gyógyfürdői között kétségkívül első helyen áll a **Császárfürdő**, a melynek világhírű gyógyforrásait már 1570. táján a törökök használták és azon épület, a melyben manapság a főváros legkiválóbb gőzfürdője van berendezve, eredeti török építmény. Ezen fürdőintézet a fővárosi fürdők legnagyobbika és összes fürdő — még uszodái is — tiszta gyógyforrással vannak táplálva. Gyógyforrásai, melyek főfokra nézve (64-75°C). az egész országban csak a fővárosi artézi kútvizet engedik magok elé, naponként majdnem kétszer annyi (370 ezer köbláb) forró vizet szolgáltatnak; mint a többi öt budai fürdői együttvéve, gyógyhatásra nézve pedig már közel négy évszázad óta világhírűek, s nemcsak Európa minden államának, hanem a többi világrészeknek lakói is tekintélyes számmal sorakoznak ezen három-négyszázézer fűrdőző közé, a kik évenként gyógyforrásainak kipróbált gyógyhatásában keresnek és találnak üdülést csúszos, közhéves-, ideg-, és izom-bántalmakban, gyomor-bajokban, sápkórban női betegségekben és egyéb, hasontermészetű bajokban. Fürdői (gőziszap-, kő-, török-, porcellán-, márvány és hrganykád, valamint nagyszertu uszodák) számára nézve messze túlhaladják a főváros bármely más fürdőintézetét, berendezése nézve pedig akármelyikével bátran kiállják a versenyt és azon előnyöket is bírnak, hogy az intézet kényelmesen berendezett és igen jutányos 200 lakosztályának nagy részével zárt és télen fűtött folyosók által vannak összekötve, a melyek a téli kúrárt nemcsak lehetővé, hanem kellemes is teszik. Figyelmet érdemel azon körülmény is, hogy a **Császárfürdő** egy jótékonyozó alaptörvénnyel képez, a melynek összes tiszta jövedelme — a helygymnázium közvetlen felügyelete alatt — vagyonatlan betegek ingyenes ápolására fordítatik.

Geltner és Rauch műszaki üzletében (Andrássy-ut. 8. sz. a.), mely 25 évi fenállása alatt lassanként annyira kiterjedt, hogy ez idő szerint a szakmában monarchiánkban egyedül áll, a földirtokos és gazdasz az összes mezőgazdasághoz szükséges cikkeket, a gyáros és iparos a gyári üzemhez, szükséges műszaki cikkeket, szerszám-egységeket és szerszámokat dús választékban kaphatja. Nagy raktára van itt az összes épület- és bútortársalási tárgyaknak, pince- és borszaszadai eszközöknek, vízvezeték-, fűrdő-, ürszék- és istálló-berendezési cikkeknél, szivattyuk- és kutaknak. — Községek, városok és tüzelő-telepek itt saját gyártmányu, elismert kitűnőségű tüzi feeszkendőköt, teljes jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett szereshetnek be, melyek valamenyi kiállításon elsőrendű érmekek lettek kitüntetve. — Mindennemű háztartási eszközökön kívül még igen gazdag választéka van itt a legkülönbözőbb célszerű és fényűzési konyhaszereknek, úgy hogy már megtekintése is érdekes látványt nyújt ezen nagy szabásu, jó hírnevű üzletnek.

A háztartást vezető urnók különös figyelmébe ajánljuk **Frank Henrik** (Budapest, VII., dob-utca 3.), szabadalmazott új padlózat-fényvezetőit. Ezek nem igénylik a padló felkészítését vagy fényezését, öt perc alatt megszáradnak és fényes burkolatot képeznek, minden színárnyalatban, puha- vagy keményfa-parquetre alkalmasak és teljesen büztelenek. Frank Henrik padló-fényvezetője a jelenkor legjobb és legtartósabb padlófestéke, ára egy bádogszelencével 1 frt 20 kr. és egy szobára elegendő. Igen alkalmas ez kerti butorok, rácsok-releányok és bádogtárgyak befestésére, valamint fa-, vas-, kő- és fal befestésre is; a festés nem repedezik meg és nem pattog le, hanem folyton megtartja fényét s minden időjárásnak ellenáll. Ugyanígy van egyedüli lerakata a valódi indiai rovarporoknak, mely 20, 40 kr, 1-2 frtos bádogszelencékben kapható. Továbbá tenta és pecsétviasz, náftalan és karbol a legújanyosabb árakon. Postai megrendelések utánvételrel teljesíttethetnek.

CSARNOK.

Káprázatok.

Írta: Szöcs Géza.

I. Igy rügyezőskor fokozott mértékben vesz erőt az emberen mindenféle érzélem. Fölpezsdül a vérünk s hatványozott gyorsasággal járja be ereinket.

Valami csudálatos önérzet tölti el az ember keblét. Szeretni óhajt és szeretetni s azt hiszi, — hogyha bár csuf is, mint a Kock puposa, — hogy érte eped mindenki a ki csak ránézett. Az ugynevezett csudák is csak ilyenkor történnek meg.

Ismertem egy embert, aki hetvennyolcz éves volt már, fehér, ritkás szakállu és kopasz fejű.

Novemberben és decemberben öregségéről beszélt s a halálról gondolkodott, s mire eljött az április az ő csudálatosan szeszélyes, de üde levegőjével, láthatatlan baktériumaival, a melyek beléscselődnek a szivbe és átváltoztatják azt gazdája tudta nélkül — feleségül vett egy husz éves, bájos leányt. A szeméből olvastam ki ez erős meggyőződést, hogy fiatal felesége szerelemből ment hozzá. (Az ember gazdag volt különben s a leány szegény.)

II. Kísérjétek csak figyelemmel, hogy tavasszal fogókonyabbak vagytok a szép és jó iránt, — ha különben is volt hozzá hajlandóságtok — vagy a rossz iránt, ha erre születetek. Ilyenkor megverekszel olyan kicsi dolgot, a mire nevetnél máskor, — mert erősnek hiszed magadat; minden nehezebb tudományos kérdést meg akarsz fejteni, mert azt véled, nagyon — nagyon okos vagy. Szóval, káprázat játszik velünk ilyenkor tavasszal, mely elbódít, tette gerjeszt és sokszor életbevágó dolgokat cselekedtet általunk, a miket úgy lehet, megsirhatunk később.

III. Arieztid sokáig kereste azt, a ki szerelemre fogja tüzelni nem nagyon lobbanékony szívet.

Egy márcziusi napon megtalálta ideálját ez a fiatal ember, a ki annyit ábrándozott róla széphangzásu, kifogástalan rimelésű verseiben. Az ideál hermizés éves asszony volt, ugynevezett híres nő, a kinek férje pipogya unalmas s a ki ezért tarthat magának annyi szeretőt, a hányat épen akar.

S ez az asszony nem volt szép, de olyanfajta, a mit igazónek szoktak nevezni az érzékiség emberei. Szürkés, ravasz szemei, különös szöke haja, duzzadt ajkai voltak; szerette a fényt, hízlegést, ünnepeletet; szélesap, mindig vidám, bolondos lélek volt az, a mely annyira megbabonázta a mély érzésű fiatal költőt.

Muzsájának, istennőjének nevezte őt, dicőitette aztán, mint egykor a nagy német poéta a közönséges káplár özvegyét...

IV. Te halálos is vagy gyakorta márcziusnak és áprilissnek csudálatos levegője. Az ifju lélek, ábrándozási közben, mikor felsűt a még lombtalan fák ágai között a halavány hold, — rémeket lát maga körül annak kísérteties világításában.

Elveszti minden reményét, a kinek csak egy kis kétség és aggodalom szállta meg a lelkét; sőtét szívében látja feltűnni jövőjét, s olyan éles ez a káprázatoktól elvakított finak, hogy eldobja magától az életet, a melyet megunt, mielőtt valóban ismert volna.

V. Rügycakasztó tavasz, te reudes időpontja valál a szabadság ébredésének, feltámadásának a sirból, hová a zsarnokság félig ölve temette el.

Te láttad a hadverő daliákat, égi tüzzel szemükben, ellent álhatatlan erővel karjaikban. Szent vagy te ezért, de különös dolgokat is művelsz néha.

Föllázitod a rüpköt, hogy megtagadjon minden igazi érdemet, — sárba tiporja a nagyok, bölcsök koszoruját és mellét verve kiálljon a tömeg elé szabadító prófétának, népboldogítónak, s talán mindezt meggyőződéssel teszi, mert te káprázattad el, rügycakasztó tavasz.

KÖZGAZDASÁG.

Az éjjeli fagyok és a nappali olvadások hatása az őszi gyökérezetere.

Tavasszal és őszzel, szak- és nemszaklapokban gyakran olvashatni, hogy az éjjeli fagyok és a rájuk következő nappali olvadások fölemelik a földet s vele az őszi gyökérezetét, s mikor az olvadás beáll, a föld esülyed, a gyökerek pedig ennek következtében takaró nélkül maradván, elpusztulnak. Mások meg azt állítják hogy ezek a fagyok és olvadások megszagattják az őszi gyökereit, melyek aztán e miatt pusztulnak ki. Akárhogyan vesszük is a dolgot, a hó nélküli tél, az éjjeli fagyások s nappali olvadások tönkre teszik, elpusztítják, megsanyargatják az őszi vetést.

Válóban így van ez? Lássuk csak. Mielőtt azonban a változó hőmérsék-fizikai hatásáról beszélnek, egy tapasztalati tényt kell fölemlítenem. Az 1881-85. időszakot Tápó-Györgyén töltvén, egyetlen egy télen sem esett említésre méltó hó, úgy hogy

az őszi vetések majdnem mindig takaró nélkül teleltek át. Ha esett is reggelre egy kis hó, este felé már alig volt hire. Az 1884. tél meg épen olyan enyhe volt, hogy — a mint az akkori feljegyzéseimből kitűnik — már február 28. d. u. 1-2 óra közt szedtem az első márcziusi ibolyacsokrot. A márczius fagyosan közöndött be s elég keményen tartotta magát hó nélkül úgy 25-dike tájáig.

Ezen hónélküli telek s a száraz fagyok úgy megművelték a szántóföldeket, a mint azt mesterségesen semmiféleképen sem lehet. Megjegyzem még azt is hogy mind a négy ős nagyon esős volt, a mi a száraz fagyok borzasztó hatását csak növelhette volna. És mi történt? Az hogy ezen négy év mindenikében olyan jó termések voltak, hogy magok a gazdák is megelégedtek vele. A föld erősen fel volt porhanyítva, a márcziusi szelek egyszer sem maradtak el és a gyökerek még sem maradtak takaró nélkül. Viszont voltak telek p. az 1879. — 1880, az 1885-86-diki, melyek borzasztó hidegségök mellett még az által is nevezetes, hogy hóban rendkívül dusak, száraz fagyok meg egyáltalában nem voltak és mégis a rájuk következő nyarak a legsilányabb terméseket adták. Az 1875. márczius eleje olyan hideg s a hó meg olyan nagy volt, hogy a takarmány ára hirtelen a legmagasabb fokra szökött s még emellett is alig kaptak. Ekkor sem voltak száraz fagyok és a termés még is csak közepszerű volt.

(Folytatása következik.)

Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis
 11 45 per Metter — glatt und gemustert (ca. 150 versch. Qual.)
 — vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Depot
G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster ungesch.
 Briefe kosten 10 kr. Porto. (2)

Meteorologiai adatok.

ápril 12-18. Nagyenyeden

NB. Az adatok sorrendje: légnyomás közepe mm tengszinén, hőmérsék közepe, maximuma és minimuma °C borulat (bt=borult, bs=borus, dt=derült, ds=derős) legnagyobb s z é l (E-K-D-N 1-10 fokkal) esapadék mm stb. Az egész hétről szóló sorozat zárjeles számai az előbbi hét közti különbséget jelentik.

	54.8	(-7.4)	+9.8	(+0.5)	64	(-5)	ds 8.7	eső.
Szombat.	54.9	+0.5	+15.6	+0.5	77	bs	DK3	ny eső, dér
Vasárnap	51.4	13.9	21.2	8.0	63	bs	DK5	1.3 "
Hétfő	56.8	11.0	17.9	6.0	69	ds	DK3	ny "
Kedd	56.1	11.0	21.2	0.4	66	dt	DK2	dér
Szerda	54.8	13.4	24.6	2.1	59	dt	DK1	—
Csütörtök	51.9	15.4	26.8	4.0	55	dt	K2	--
Péntek	52.4	16.3	26.8	6.0	51	ds	DK2	—
Egész hétről.	54	(-0.8)	+12.9	(+3.1)	63	(-1)	ds 1.3	(-7.4) eső

A jövőben valószínű időjárás: nagyobb mértékű lehülés

Közl.: Dr. F. D.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. **TÖRÖK BERTALAN.**

Kiadótulajdonos: **WOKÁL JÁNOS.**

Szám 6387/889.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által Kelemen Mihály s nejének Moga Anna Popa Jákobné elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 74 frt tőke követelés s ennek 1884. évi január hó 1-5 napjától járó 6% kamatai 16 frt 40 kr. perbeli 7 frt 80 kr. végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 5 frt 50 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Popa Jákobné Moga Annának a nyirmezói 46. sz. tjkben. A +1-16 rend sz. a. ingatlanaira 371 frt kiküldési árban, továbbá tekintettel az 1881. évi 60. t.-ez 156 §-ára megállapított kiküldési árban elrendelte.

Az árverés 1890. évi ápril hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Nyirmező községében fog megtartatni.

Árverezai szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 15 nap alatt minden egyes vetelári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál és Nyirmező község előjáróságánál tekinthetők meg.

Miről érdekeltek értesítenek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1889. október 25.

Vincenti,

kir. aljbíró.

Legrégibb cég e szakmában Magyarországon.

Uj árjegyzékünk fényképészeti cikkekéről úgy szakfényképészek, mint műkedvelők részére megjelent és kívánatra bárkinek bérmentve megküldeték. (5-6)

Türkel és Schlesinger

Budapest, IV. Károly-utca, laktanya 4. bolt,

Körülbelől huszezer raktárban eladott és mindenütt, minden rovar ellen a legjobb szernek tapasztaltatott

ujból olcsóbb lett.

Az eredeti üvegek J. ZACHERL névvel vannak ellátva, árak mostantól 15 kr, 30 kr, 50 kr és 1 frt.

E kitűnő szer feltűnő gyorsan elpusztít minden házbogarát, lakásokban vendéglőkben és konyhákban, butorokban és ruhákban, ugy a háziállatok, istállók, üvegházak és kertekben.

A mit papírban mérnek ki, az nem valódi „Zacherl specialitás“

K A P H A T Ó :

Nagyenyeden	Winkler János urnál.	Gy.-Fehérvárt	Mihelyes Zsigm. urnál
"	Cirner J. József "	"	Jakabffy Albert "
"	Bisztricsány Lajos "	"	Fröhlich Gyula "
Balázsfalván	Sinberger Salamon "	Tövisen	Slafkovich Jácint "
"	Heiskovits Leopold.		

2-10

Szám 444.
m. 1890.

Árlejtési hirdetmény.

Alsófehérvármegye tekintetes közigazgatási bizottsága folyó évi április hó 9-én 263 szám alatt kelt határozatával a vármegye területén fekvő törvényhatósági alább megnevezett szakaszainak fenntartásához az 1890. évben szükséges fedanyagoknak vállalati uton leendő termelését és helyenként szállítását is, a következő költség összegekkel engedélyezte:

A) Az alvinczi járásban.

1) A gy.-fehérvár-abrubbányai hadászati ut 3 5-10 km. szakaszán 260 két köbméter tartalmu rostált kavics termelését — — — 504 frt 40 kr.

B) A balázsfalvi járásban.

1) A mihálcfalva-veregegyházi törv. hat. utvonlra 260 két köbméter tartalmu rostált kavics termelését — — — 448 frt 76 kr.

2) A tövisi illetve gyulafehérvár-balázsfalvi ut mihálcfalva-karácsonfalvi szakaszára 80 két köbméteres rostált maroskavics termelését, 220 két köbméteres rostált maros-kavics termelését és szállítását
összesen: 1222 frt 84 kr.

3) A gyulafehérvár-balázsfalvi ut karácsonfalva-balázsfalvi szakaszára 450 két köbméteres rostált patak-kavics termelését, a tövisi vasuti állomástól a karácsonfalvi és balázsfalvi vasuti állomásokhoz vasutoni szállítását, s innen egy részének 5 km. távolsággal tengelyen tovább szállítását összesen: — 3120 frt — kr.

C) A magyar-igeni járásban.

1) A hegyaljai törv. hat. utra 390 két köbméter tartalmu rostált patak-kavics termelését 756 frt 60 kr.

A fenn elősorolt fedanyagok beszerzése és szállítása czéljából ezennel

zárt ajánlati verseny tárgyalás

hirdetnek, mely verseny tárgyalás az alsófehérvármegyei kir. áll. építészeti hivatal helyiségében az 1890-ik évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi fedanyag termelések és szállításokra vonatkozó zárt ajánlataikat oly formán állítsák ki, hogy minden utirányra külön-külön legyen az árleengedés és a szállítandó kavics mennyisége megjelölve és az így kiállított ajánlatok a költségösszegek után számítható 5% bánatpénz esatolása mellett, nevezett hivatalhoz annyival inkább lesznek fent irt nap délelőtt 10 órájáig beadandók, mivel a későbbben érkezettek, vagy sürgöny útján tett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlatok egyes utszakaszokra is elfogadtatnak, egy boríték alatt csak is egy járásra nézve tehetők meg.

Az ajánlat levélborítékán a járás és az utvonl, melyre az ajánlat tételik, tisztán kiirandó — oly ajánlatok, melyek nem ennek megfelelően nyujtatnak be, nem fognak elfogadtatni.

Nagyenyeden, 1890. április hó 15-én.

Alsófehérvármegyei m. kir. állam építészeti hivatal.

Ny. Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1890.

Szám 6-1890 Árverési hirdetmény.

tkvi.

Az abrubbányai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tételik, hogy Mayer Aron topánfalvi lakos végrehajtónak, Bartalits Mihály és neje Simon Laura végrehajtást szenvedők elleni 100 frt öke, ennek 1889. szeptember 1-től járó 6% kamatai 20 frt 80 kr eddigi és ezutáni költségek s jár. behajtása végett az abrubbányai kir. járásbíróóság területéhez tartozó Abrubbánya községi 1059. sz. telekjében foglalt következő ingatlan: 606. 608. hrszámú udvar és faház — 1024 frt becsértékben — és tartozékai az abrubbányai kir. járásbíróóság telekkönyvi hivatala helyiségében megtartandó nyilvános bírói árverésen 1890. évi július hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor becsáron alól is — a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett — le fognak adatni.

Vevő köteles a vételárak felét 30 nap alatt, a másik felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 45 nap alatt, és ugyan azon naptól számítandó 6% hamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál a 39425. sz. i. m. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Ezen hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróóság telekkönyvi hatósága és Abrubbánya város előljárásiánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóságtól.

Abrubbányán, 1890. évi márczius hó 7.

László József, kir. aljbró.

Sz. 612-890
j. j. ig.

Árverési hirdetmény.

A Bethlen-főiskola tulajdonát képező m u z s i n a i S z i t á s m a l o m, — a f e l e n y e d i M a r t a l a t t i, P a p i r é s C s e r e m a l m o k f o l y ó é v i j u l i u s h ó 1-től kezdődőleg hat évre, Nagyenyeden, a jog- és jószágigazgatósági irodában folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek ugyanott megelőző napokon megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1890. április 12-én.

Splényi Henrik,

jog- és jószágigazgató.

(2-3)

Sz. 3813-889
tkvi

Árverési hirdetmény.

Az abrubbányai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy N e g r u J u o n M o r a v i u m m o g o s i l a k o s végrehajtónak Csoka Juon lui Stefan mogosi lakos végrehajtást szenvedők elleni 71 frt 1 kr. öke, ennek 1887. július 25-től járó 6% kamatai, 9 frt eddigi és ezutáni költségek s járuléka behajtása végett az abrubbányai kir. járásbíróóság területéhez tartozó Mogos községi 174. és 194. sz. tjkvben foglalt következő ingatlanok az 1881. 60. t. cz. 156. §-a értelmében egészen: 174. sz. tjkvben 1420. hrsz. kaszáló 18 frt, 1584. hrsz. kaszáló és 1585. hrsz. köves 10 frt. 1591. hrsz. szántó 6 frt, 1594. hrsz. köves 8 frt, 1597. hrsz. szántó 14 frt, 1644-4. hrsz. legelő és köves 2 frt, 1635. hrsz. kaszáló 12 frt, 1642. hrsz. szántó 16 frt, 5247-8 szántó 18 frt, 5335 hrsz. szántó 9 frt, 5340. és 5355. hrsz. kaszáló 22 frt, 5368-9. hrsz. szántó és csűr 123 frt, 5363. hrsz. szántó 6 frt, 5375/2. hrsz. szántó 5 frt, 5382. hrsz. szántó 7 frt, 5560. és 5567. hrsz. legelő és ka. száló 61 frt, 5574-5. kaszáló és faház 200 frt, 5641. hrsz. erdő 7 frt, 5668-70. hrsz. erdő, kaszáló és szántó 18 frt. A 194. számú tjkvben 1597/1. hrsz. erdő 7 frt, 1605. hrsz. erdő 7 frt, 1707. hrsz. erdő 8 frtca becsült ingatlanai és tartozékai Mogos községben a község házában megtartandó nyilvános bírói árverésen 1890. évi június hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor becsáron alól is — a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett — elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárak felét 30 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 45 nap alatt és ugyan azon naptól számítandó 6% késedelmi kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál a 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Ezen hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál, ugyszintén Mogos község előljárásiánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Abrubbányán, 1889. december 16.

László József, kir. aljbró.

Répakiemelő ekék

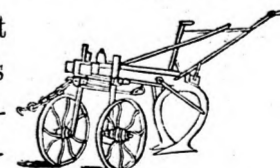
(Praener-féle szabadalom)

A legkötűnőbb és legolcsóbb a világon!

Kinek répakiemelő ekénket alkalmá volt használni, teljes mérvben igazolni kell ezen állításunkat. Hogy a rendelkezett ezen kitűnő szerkezetű répakiemelő ekékre pontosan eszközölhessük, felkérjük a nagyérdemű gazdaközönséget, becses rendeléseit mielőbb beküldeni, mert őszszel a rendelések annyira túlhalmozódnak, hogy azoknak egy részét nem is eszközölhetjük. Minden egyéb a **ezukorrépa termeléshez** szükséges legjobb minőségű eszközöket is tartunk raktáron s azokat jutányos áron szállítjuk.

Répakiemelő ekék taliga nélkül 18 frt, állandó szabályozható taligával 35 frt.

Dénes és Steiner Budapest, VI. Teréz-körút 41. mezőgazdasági gépek, szerszámok, malom és gyári berendezések gyári főraktára
Árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldünk.
Szolid ügynökök kerestetnek. (5-6)

Szer
A KIA
lap sz
közlet
Ki
Wokál
az elb
bérme
Kézirat
607

A foly
fehérvár, N
viselőinek
A választás
ság és ped
lépte óta a
lővel fog
kapitányt
nézve mélt
hogy anna
igy a vár
folyása, ba
van a vár
ján alakult
hajtás, a v
vele együtt
jogában áll
A kri
viszonyoka
város hat
Ez a kérd
kell terjed
re, a jó k
mára és m
tisztviselő
ságosabbá,
vidékének
pontjává tel
kell, de nem
ni: mily ál
felel az ál
teremtette
De lát
tást is ige

Emlék

Néme
ban fosztott
sok rémület
renesétlen v
messze elha
jelentkezett.
verésektől
csesemőjök
bákból sz u
és pusztulja
Egy i
Istvánné ist
emeletről.
megbotlott
a szerencsé
tak valamé
halott csece
teríték ki.
ravatalt kö
kerítették
kat, az azo
után a rav
énekeket é
kat zokogy
A ha
csés gondo
') Az